

ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นต้นตามกฎหมายไทย¹

อัยยัญญา อภิรมยานนท์²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นต้นตามกฎหมายไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการดำเนินการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาของศาลชั้นต้นอย่างมีขอบเขต ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการดำเนินการปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นต้นตามกฎหมายไทย โดยอ้างอิงจากแนวความคิดของสำนักกฎหมายธรรมชาติที่เน้นถึงสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนอันมีอยู่ตามธรรมชาติ ทำให้มนุษย์มีสิทธิและเสรีภาพอย่างไม่จำกัดเท่าที่ไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นซึ่งต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียม ประเทศไทยได้รับหลักการดังกล่าวและบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นกฎหมายสูงสุดจึงต้องยึดเป็นรากฐานของการบัญญัติกฎหมายภายในต่อไป การปล่อยชั่วคราวจึงเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของจำเลยในคดีอาญา โดยกฎหมายให้สันนิษฐานว่าจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาว่าบุคคลนั้นกระทำความผิด อีกทั้งยังเป็นหลักประกันว่าจำเลยควรได้รับการปล่อยตัวจากการถูกคุมขังโดยไม่จำเป็นเพื่อให้โอกาสและไม่เป็นการจำกัดสิทธิผู้ต้องหาหรือจำเลยในการแสวงหาพยานหลักฐานต่อสู้คดี เนื่องจากสภาพปัญหากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยในปัจจุบันต้องเผชิญปัญหาหลายด้านโดยเฉพาะในส่วนผู้กระทำความผิด ได้แก่ ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาความยากจน ไม่มีเงินประกันตัวทำให้คนยากจนถูกควบคุมตัวเกือบทุกกรณีและเสียโอกาสได้รับการปล่อยชั่วคราว อีกทั้งปริมาณผู้ต้องขังในเรือนจำมีปริมาณมากจนเกิดความแออัด ทำให้เกิดผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยทั้งสิ้น ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาคำสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวของศาลที่ไม่อาจเป็นไปตามหลักการสากล “ปล่อยเป็นหลักไม่ปล่อยเป็นข้อยกเว้น” เนื่องจากการปล่อยชั่วคราวยังคงยึดโยงกับหลักประกันหรือการอ้างอิงวงเงินประกันตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางในการปล่อยชั่วคราว ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมกลายเป็นวลีที่ว่า “คุกเอาไว้ขังคนจน” ทำให้เกิดปัญหา “คนล้นคุก” หากกล่าวถึงมุมมองของศาลอาจมองว่า การมีหลักประกันที่น่าเชื่อถือมากเท่าใดก็สามารถเป็นหลักประกันได้ว่าเมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะหลบหนีศาลสามารถยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันได้

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาการดำเนินการปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นต้นตามกฎหมายไทย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์จุฑา วงศ์ทองสรรค์ และ รองศาสตราจารย์พิมพ์ใจ รื่นเรือง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แน่นอนเท่านั้น ถึงแม้ว่ากฎหมายจะให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการอนุญาตปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันได้ในกรณีที่อัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสิบปีก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นผลได้อย่างเต็มที่ ศาลยังจำเป็นต้องเรียกหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวไว้เป็นประกันเช่นเดิมจนจนถึงถูกขังมากกว่าคนรวย ขณะเดียวกันสำนักงานศาลยุติธรรมได้มีการกำหนดนโยบายในการยกระดับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาโดยการนำเอาระบบประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการปล่อยชั่วคราวเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวของจำเลยและเพื่อให้ทราบว่าจำเลยมีความเสี่ยงที่จะหลบหนีมากน้อยเพียงใดและมีนโยบายสนับสนุนให้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวและจำกัดการเดินทางหรือกำไลข้อเท้า หรือ EM (Electronic monitoring) มาใช้ในการปล่อยชั่วคราวแทนหลักประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการช่วยเหลือผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีฐานะยากจนให้ได้รับอิสรภาพ

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นต้นตามกฎหมายไทยที่ยังมีมาตรการทางกฎหมายไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการดังนี้

ประการแรก การที่ศาลพิจารณาคำสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยไม่ได้คำนึงถึงหลักการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเป็นหลักและการไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเป็นข้อยกเว้น อาจเกิดจาก ณ เวลาที่ศาลพิจารณาคำสั่งนั้นมีข้อมูลของผู้ต้องหาหรือจำเลยจำกัดเพียงเท่าที่ปรากฏในสำนวนเท่านั้น และศาลยังมีความยึดโยงอยู่กับหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1 บัญญัติเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจในกรณีที่ศาลเห็นสมควรไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวซึ่งจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ดังนั้นตามกฎหมายแม้เพียงศาลเชื่อตามเหตุใดเหตุหนึ่ง ศาลก็สามารถยกคำร้องหรือสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้ และกฎหมายของไทยให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้ตามมาตรา 108 บัญญัติไว้ให้การวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ที่ปรากฏตามมาตรา 108 ประกอบด้วย มีทั้งหมด 7 อนุมาตรา ซึ่ง (1) - (2) เมื่อเปรียบเทียบกับระบบการปล่อยชั่วคราวของสหรัฐอเมริกาแล้วนั้น จะไม่นำมาพิจารณาเนื่องจากสหรัฐอเมริกามีระบบการต่อรองคำรับสารภาพจึงจะต้องตั้งข้อหาที่ร้ายแรงกว่าการกระทำความผิด ส่วน (3) - (7) สหรัฐอเมริกาใช้ระบบการประเมินความเสี่ยงด้วยโปรแกรม Pretrial Risk Assessment Tool (PTRA) พร้อมกับรายงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความแม่นยำและคัดกรองผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีความเสี่ยงจะกระทำผิดเงื่อนไขควบคุมไปกับการพิจารณา คำร้องขอปล่อยชั่วคราว ทำให้ศาลของสหรัฐอเมริกามีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจำเลยมากพอที่จะทำคำสั่งได้อย่าง เป็นธรรมพร้อมกับเลือกใช้วิธีการหรือเงื่อนไขได้อย่างเหมาะสมกับผู้ต้องหาหรือจำเลยแต่ละคนแทนการใช้หลักประกันและเมื่อพิจารณา มาตรา 110 ให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้โดยไม่ต้องมีหลักประกันในประเภทคืออย่างอื่นหรือในความหมายที่ว่า คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสิบปี การสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในคดีประเภทนี้สามารถสั่งได้โดย 1) จะไม่มีการทำสัญญาประกันเลยก็ได้

2) หรือจะให้ทำสัญญาประกันอย่างเดียวก็ได้ 3) หรือจะให้ทำสัญญาประกันพร้อมวางหลักประกันด้วยก็ได้ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ได้แก้ไขใหม่ (ฉบับที่ 34) พ.ศ. 2562 ได้ขยายจากอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีเป็นโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี เนื่องจากบทบัญญัติเดิมอาจมองว่าทำให้เป็นภาระแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะต้องหาประกันไว้ต่อศาล ทั้งที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีพฤติกรรมจะหลบหนีหรือไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือไปก่อเหตุอันตรายประการอื่นทั้งอาจมองว่าเป็นคดีเล็กน้อยพอที่จะให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ปรับปรุงตัวแทนการนำไปจำคุกที่อาจจะมีผลเสียมากกว่าผลดีจึงสมควรขยายอัตราโทษเป็นจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไปเพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวมากขึ้น แต่ทางปฏิบัติยังไม่สอดคล้องสมเจตนารมณ์ของกฎหมายเท่าใดนัก

ประการที่สอง การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (EM : Electronic monitoring) มาใช้ในการปล่อยชั่วคราวเป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจเพื่อใช้แทนหลักประกันและเป็นเครื่องมือที่นำมาใช้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการพิจารณาปล่อยชั่วคราวมากขึ้น การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้นต้องเป็นเรื่องที่บุคคลดังกล่าวให้ความยินยอม ศาลจะสั่งให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยที่บุคคลนั้นไม่ยินยอมไม่ได้ และจะนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการปล่อยชั่วคราวกับบุคคลที่อายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ไม่ได้แม้จะให้ความยินยอมก็ตามหากนำไปใช้ต้องปรากฏพฤติการณ์เป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรงหรือมีเหตุสมควรประการอื่นด้วย แต่การนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้ยังไม่สามารถนำมาแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีหลักทรัพย์เพียงพอในการวางหลักประกันต่อศาลสามารถยื่นคำร้องขอติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้และกฎหมายได้ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้ตามมาตรา 108 ประกอบกับมาตรา 110 แล้วว่าควรให้ปล่อยชั่วคราวโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แทนการวางหลักประกันหรือไม่ แต่เมื่อมีข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2548 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2562 กำหนดเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราวในกรณีที่ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ใน ข้อ 4 วรรคห้า ให้อำนาจศาลในการใช้ดุลพินิจเรียกหลักประกันแล้วแต่กรณี กล่าวคือ (1) คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 10 ปี ไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินประกัน (2) คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 10 ปีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบแต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของวงเงินประกัน (3) คดีที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือโทษประหารชีวิต ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของวงเงินประกัน ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นคนยากจน ศาลจะใช้ดุลพินิจเรียกหลักประกันต่ำกว่าตามที่กำหนดไว้ใน (2) และ (3) ก็ได้ โดยให้ระบุเหตุดังกล่าวไว้ในคำสั่งด้วย ผู้ศึกษาเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับประธานศาลฎีกาดังกล่าวบัญญัติลักษณะนี้ย่อมเป็นการให้อำนาจและเปิดช่องทางให้ศาลใช้ดุลพินิจในการเรียกหลักประกันได้อีกเช่นเคยแม้จะมีการขอใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แทนแล้วก็ตามจึงไม่สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ของการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้แทนหลักประกัน การที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยขอใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แทนการวางหลักประกันเป็นสิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นได้ว่าบุคคลเหล่านั้นไม่มีหลักทรัพย์เพียงพอที่จะมาวางศาลจริง แต่การเปิดช่องทางให้ศาลใช้ดุลพินิจเช่นนี้ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นการสร้างภาระให้กับผู้ต้องหาหรือจำเลยเช่นเดิม หากศาลใช้ดุลพินิจเรียกหลักประกันเพราะต้องการสร้างความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้นผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นบุคคลยากจนก็ไม่สามารถหาเงินหรือหลักทรัพย์เพื่อนำมาวางประกันต่อศาลตามคำสั่งและไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวเช่นเดิม

ประการที่สาม ปัญหาข้อกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลใช้ดุลพินิจกรณีที่ศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์ว่าเห็นสมควรจะสั่งขังจำเลยหรือปล่อยชั่วคราวจำเลยระหว่างคดียังไม่ถึงที่สุดก็ได้ คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องซึ่งตามปกติจะต้องปล่อยตัวจำเลยไปแต่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ศาลใช้ดุลพินิจในการขังจำเลยได้ ส่งผลให้หลังจากที่ศาลพิพากษายกฟ้องแล้วศาลอาจสั่งขังจำเลยไว้ หรือปล่อยชั่วคราวระหว่างคดียังไม่ถึงที่สุดก็ได้ จึงมีการใช้มาตรการในการขังจำเลยไว้ภายหลังที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องเพื่อป้องกันการหลบหนีของจำเลย ผู้ศึกษาเห็นว่าไม่มีความจำเป็นและความเหมาะสมในขังจำเลยไว้ ศาลมีอำนาจขังจำเลยไว้โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย เมื่อศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษายกฟ้องแล้วอันเป็นเครื่องยืนยันความบริสุทธิ์ของจำเลยได้ชั้นหนึ่ง แม้ว่าคดีจะยังไม่ถึงที่สุดก็ตาม อีกทั้งจำเลยควรที่จะได้รับการคุ้มครองตามข้อสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 29 และการคุ้มครองสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้ศึกษาเห็นว่า มาตรการในการขังจำเลยไว้ภายหลังที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องแล้วตามที่กฎหมายบัญญัติไว้จึงไม่เหมาะสมและไม่ได้ให้ความคุ้มครองแก่จำเลยตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย แม้กฎหมายจะมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันไม่ให้จำเลยหลบหนีหากมีกรณีย้อนอุทธรณ์หรือฎีกา จึงควรมีการบัญญัติแก้ไขเพื่อเพิ่มมาตรการผ่อนคลายจากการต้องขังจำเลยไว้ภายหลังที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องแล้ว เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมากขึ้น อันเป็นการไม่ให้เกิดการกระทบถึงสิทธิเสรีภาพของจำเลยเกินสมควรและถือเป็นบุคคลที่ถูกสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ในขณะเดียวกันศาลซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ยึดมั่นในความเป็นอิสระและเป็นกลางได้ใช้ดุลพินิจภายใต้กฎหมายโดยแท้แล้วเช่นกัน ดังนั้นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนี้อาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน

จากการศึกษาค้นคว้าแนวทางหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการดำเนินการปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นต้นตามกฎหมายไทย ดังนี้

1. ปัญหาในการใช้ดุลพินิจของศาลในการสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวนั้น มีสาเหตุมาจากการที่ศาลไม่มีข้อมูลเพียงพอ ณ เวลาที่สั่งคำร้อง และกฎหมายบัญญัติหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำร้องโดยให้ใช้ดุลพินิจภายใต้กฎหมายก็ตามแต่หากเพิ่มขึ้นตอนให้ศาลได้แสวงหาข้อเท็จจริงด้วยตนเองและการประเมินความเสี่ยง

ผู้ต้องหาหรือจำเลย เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจและตั้งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้อย่างเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น กฎหมายควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในเชิงบังคับว่า “ในกรณีที่ศาลสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวได้ศาลต้องทำการไต่สวนคำร้องให้ได้ความและจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงตามระเบียบว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงของศาลก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นบุคคลที่ไม่สมควรได้รับการปล่อยชั่วคราวและต้องแสดงผลให้ชัดเจน ประกอบกับพฤติกรรมของจำเลยที่ปรากฏต่อหน้าศาลและข้อพิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยง และเหตุตามมาตรา 108 (1) ถึง (4) (6) และ (7) ประกอบด้วย” ควรเพิ่มเติมข้อความดังกล่าวนี้เป็นวรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1 และให้วรรคสองเดิมเป็นวรรคสาม

2. ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการยกเลิก บทบัญญัติข้อ 4 วรรคห้า แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2548 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2562 ให้กลับเป็นเช่นเดิมเสมือนไม่เคยมีการแก้ไข กล่าวคือ ไม่ต้องมีบทบัญญัติให้ศาลใช้ดุลพินิจในการเรียกหลักประกันกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยยินยอมให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แทนการวางหลักประกันแล้วมารองรับเพื่อสร้างทางเลือกให้แก่ศาล แต่ศาลยังคงใช้ดุลพินิจได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวเช่นเดิม

3. ผู้ศึกษาขอเสนอแนะว่าควรเพิ่มมาตรการเพื่อผ่อนคลายจากการใช้ดุลพินิจศาลในการสั่งคุมขังจำเลยในกรณีที่จำเลยถูกศาลพิพากษาขังฟ้องแล้ว ตามมาตรา 185 วรรคหนึ่ง โดยให้แก้ไขบทบัญญัติในวรรคหนึ่งตอนท้ายว่า “.... ให้ศาลยกฟ้องโจทก์และปล่อยจำเลยไป แต่ศาลสามารถจำกัดการเคลื่อนไหวหรือการเดินทางหรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดแก่จำเลยไว้ระหว่างคดียังไม่ถึงที่สุดก็ได้”

เอกสารอ้างอิง

मुखเมธิน กลั่นนุรักษ์, ประพนธ์ ประดิษฐากร, ธัญญานุช ดันติกุล, เงินไม่ใช้คำตอบ(อีกต่อไป) : การปล่อยชั่วคราวที่ไม่ยึดโยงกับฐานะหรือทรัพย์สิน กรณีศึกษาของศาลในระดับท้องถิ่นและระดับสหพันธรัฐ ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา. นิตยสารสำนักงานศาลยุติธรรม คุณภาพ เล่มที่ 2 ปีที่ 63 พฤษภาคม - สิงหาคม 2559.